

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl soudcem Mgr. Janem Čížkem ve věci

žalobce: **V. K.,**
státní příslušník Ukrajiny,
bytem X,
zastoupen obecným zmocněncem T. Š.,
bytem X,

proti

žalované: **Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie,**
sídlem Olšanská 2, Praha,

o žalobě proti rozhodnutím žalované ze dne 10. 8. 2020, č. j. CPR-35772-3/ČJ-2019-930310-V243 a č. j. CPR-35772-4/ČJ-2019-930310-V243,

takto:

Žaloba se zamítá.

Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou podle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), domáhá zrušení v záhlaví označených rozhodnutí. Prvním uvedeným rozhodnutím žalovaná zamítla žalobcovo odvolání a potvrdila rozhodnutí Policie České republiky, Krajského ředitelství policie Středočeského kraje, odboru cizinecké policie, oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort (dále jen „správní orgán I. stupně“), ze dne 16. 7. 2019, č. j. KRPS-108061-28/ČJ-2019-010023-SV. Tímto rozhodnutím uložil správní orgán I. stupně žalobci správní vyhoštění podle § 119 odst. 1 písm. b) bod 3 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), přičemž doba, po kterou nelze žalobci umožnit vstup

na území členských států Evropské unie, byla v souladu s § 118 odst. 1 zákona o pobytu cizinců stanovena na 6 měsíců od okamžiku, kdy žalobce pozbude oprávnění k pobytu v České republice. Doba k vycestování byla v souladu s § 118 odst. 3 zákona o pobytu cizinců stanovena na 14 dnů od nabytí právní moci prvostupňového rozhodnutí. Druhým z uvedených rozhodnutí žalovaná zamítla odvolání žalobce a potvrdila rozhodnutí správního orgánu I. stupně ze dne 16. 7. 2019, č. j. KRPS-108061-29/ČJ-2019-010023-SV. Tímto rozhodnutím uložil správní orgán I. stupně žalobci nahradit náklady řízení spojené s řízením o správním vyhoštění v částce 1000 Kč ve lhůtě 14 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

2. Žalobce v žalobě namítá, že jeho výslech provedený správním orgánem I. stupně dne 16. 4. 2019 byl nezákonný. Žalobce byl totiž před výslechem zcela bezdůvodně v poutech převezen z K. do P. a po cestě na něj byl vyvíjen nátlak, aby se výslechu podrobil a nežádal právní pomoc. Před samotným konáním výslechu nebyl žalobce řádně poučen o svých procesních právech. Tyto námitky žalobce uplatnil již v odvolání, ale žalovaný se s nimi vypořádal jen formálně tím, že uvedl, že nic takového nelze ze správního spisu seznat; podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 7. 2018, č. j. 4 Azs 135/2018-46, je takové vypořádání zcela nedostačující. Podobné zneužívání jazykové a právní neznalosti cizinců (spočívající např. v nedostatečném poučení o procesních právech) je přitom podle zkušeností žalobcova obecného zmocněnce ve správních řízeních obvyklou praxí.
3. Žalovaná ve svém vyjádření stručně uvedla, že žalobní námitky byly současně odvolacími námitkami, a jako takové je už jednou vypořádala v odůvodněných napadených rozhodnutích, na něž odkázala. Navrhla zamítnutí žaloby.
4. Ze správního spisu soud zjistil, že dne 16. 4. 2019 byl žalobce kontrolován na pracovišti Odboru azylové a migrační politiky Ministerstva vnitra (dále jen „OAMP“) v ulici S. v K. při mytí oken. Žalobce se prokázal ukrajinským cestovním dokladem a platným slovenským povolením k přechodnému pobytu vydaného za účelem podnikání; povolení k zaměstnání však neměl, a proto byl zajištěn. Po zajištění byl žalobce eskortován nejprve z k. pracoviště OAMP na k. oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort (8:45-9:00), kde s ním bylo zahájeno řízení o správním vyhoštění, a poté z k. oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort na p. oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort (10:30-11:40), přičemž druhá eskorta proběhla v poutech kvůli obavě, že by se žalobce mohl pokusit o útěk. K oběma eskortám je ve správním spisu založeno příslušné poučení eskortované osoby v ukrajinštině podepsané žalobcem. Poté proběhl výslech žalobce, a to v češtině bez tlumočníka, neboť žalobce při zahájení správního řízení (a opětovně při zahájení výslechu) uvedl, že češtinu ovládá a tlumočníka nežádá. Dále uvedl, že netrvá na přítomnosti právního zástupce. Při výslechu byl žalobce dotazován zejména na okolnosti výkonu práce v České republice, existenci pobytového povolení, resp. povolení k zaměstnání a možnost vycestování. (Výpověď k těmto otázkám soud v podrobnostech neuvádí, neboť k těmto otázkám nesměřuje žádná žalobní námitka.) Dne 25. 4. 2019 byla do správního spisu založena plná moc datovaná téhož dne, jíž žalobce zmocnil pana L. Š., aby jej zastupoval v řízení o správním vyhoštění. Dne 22. 5. 2019 byl žalobce poučen o svém právu seznámit se s podklady pro vydání rozhodnutí a vyjádřit se k nim, což písemně učinil dne 24. 6. 2019. Ve vyjádření mimo jiné uvedl, že byl k výslechu dne 16. 4. 2019 donucen s tím, že když se výslechu nepodrobí, bude trest vyšší. Výslech proběhl v rozporu s žalobcovým ústavně garantovaným právem neobviňovat sám sebe. Když žalobce vyjádřil přání nechat se zastoupit, nebylo mu umožněno si zástupce obstarat, a naopak byl účelově převezen

z K. do P.. O tom, že si přál být zastoupen od počátku řízení, svědčí to, že se nechal zastoupit bezprostředně po svém propuštění. Správní orgán I. stupně pochybil také tím, že jej k výsledku nepředvolal s pětidenním předstihem ve smyslu § 59 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“). Dne 16. 9. 2019 vydal správní orgán I. stupně obě prvostupňová rozhodnutí, jejichž výroky jsou rekapitulovány v bodě 1 tohoto rozsudku. (Dále soud uvádí jen tu část odůvodnění, jež je relevantní ve vztahu k žalobním bodům.) V prvním z prvostupňových rozhodnutí žalovaný k argumentaci žalobce uvedl, že do jeho procesních práv provedením výsledku zasaženo nebylo. Pětidenní lhůtu před jeho konáním nebylo možné poskytnout, protože by žalobce mohl odcestovat a tím úkon zmařit. Při výsledku žalobce pouze sdělil správnímu orgánu údaje nezbytné ke zjištění skutečného stavu věci, nešlo o nic, co by vyžadovalo zvláštní přípravu. Možnost nechat se zastoupit žalobce měl, avšak nevyužil ji. K výsledku nucen nebyl, s provedením úkonu souhlasil, vypovídat chtěl, jak je to zjevné z obsáhlých odpovědí na položené otázky; opak ze správního spisu neplyne. Důvodem k eskortě z K. do P. byl zájem na zrychlení řízení převezněním žalobce na aktuálně méně vytížené pracoviště. V odůvodnění druhého rozhodnutí správní orgán jen stručně poukázal na to, že žalobce řízení o správním vyhoštění vyvolal sám svým protiprávním jednáním, a proto mu byla uložena náhrada nákladů řízení.

5. Žalobce se proti oběma rozhodnutím odvolal. V odvolání mimo zopakoval a dále rozvinul argumentaci týkající se porušení procesních práv žalobce provedením výsledku.
6. Dne 10. 8. 2020 vydala žalovaná napadená rozhodnutí, jejichž výroky jsou rekapitulovány v bodě 1 tohoto rozsudku. V odůvodnění prvního napadeného rozhodnutí žalovaná mj. uvedla, že § 169j zákona o pobytu cizinců umožňuje provést výslech účastníka řízení za účelem zjištění skutkového stavu. Podle protokolu pořízeného o výsledku proběhnuvším dne 16. 4. 2019 byl žalobce o svých právech poučen, uvedl, že poučení rozuměl, na otázky odpovídal a nakonec správnost protokolu potvrdil vlastnoručním podpisem. Jestliže měl žalobce k výsledku jakékoli výhrady, měl je do protokolu uvést nebo odeprít jeho podpis. Za daného stavu však žalovaná ze správního spisu neshledala žádná pochybení, natož nezákonnost či nátlak ze strany správního orgánu I. stupně. Není povinností správního orgánu zkoumat, zda cizinec formulářovým poučením skutečně porozuměl. Žalobce právní pomoc nežádal a jeho tvrzení, že mu správní orgán I. stupně bránil ji vyhledat, není podložené; skutečnost, že ji vyhledal bezprostředně poté, nemá vliv na zákonnost dříve provedených úkonů.
7. Jediným žalobním bodem žalobce namítá nezákonnost postupu správního orgánu I. stupně pokud jde o jeho eskortu, průběh výsledku a skutečnost, že mu neumožnili obstarat si právní pomoc.
8. Soud předesílá, že v soudním řízení lze přezkoumat pouze zákonnost napadených rozhodnutí a řízení, jež předcházelo vydání napadených rozhodnutí. Své úvahy soud nemůže založit na zkušenostech žalobcova obecného zmocněnce, jenž tvrdí, že porušování různých procesních práv cizinců v podobných řízeních je běžnou praxí. I kdyby snad v jiném řízení došlo k žalobcem tvrzeným pochybením, nedokládala by taková skutečnost bez dalšího, že k obdobným pochybením či nezákonnostem došlo v řízení před správními orgány i projednávané věci. Tomu totiž nenasvědčují žádné skutečnosti (či alespoň indicie) zachycené ve správním spise, jenž se týká projednávané věci. Z toho důvodu soud pro nadbytečnost neprovedl důkaz zvukovým záznamem výsledku z řízení vedeného policií pod č. j. KRPA-155443/ČJ-2020-000022-SV, ani rozhodnutím správního orgánu I. stupně

vydaného ve věci vedené pod sp. zn. CPR-47947-3/ČJ-2019-930310-V234. Jde totiž o důkazy, které dokládají skutečnosti, jež s právě posuzovanou věcí nijak nesouvisí, přičemž ani případná nezákonnost (či nekonzistentnost) postupu správních orgánů v těchto věcech by nemohla mít žádný vliv na rozhodnutí soudu v projednávané věci.

9. Žalobce vytýká žalované, že se s nezákonnostmi, které vytkl již v odvolání, vypořádala jen konstatováním, že ze správního spisu žádné takové skutečnosti neplynou. Přitom se odvolává na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 7. 2018, č. j. 4 Azs 135/2018-46, podle něž je takové vypořádání nedostačující. Pokud by se správní orgán skutečně dopouštěl nezákonností, jistě by je podrobně nedokumentoval ve správním spisu. S tímto tvrzením by bylo možné ve zcela obecné rovině souhlasit, soud však upozorňuje, že po skutkové stránce se případ, v souvislosti s nímž Nejvyšší správní soud vyslovil tuto úvahu, od právě posuzované věci podstatně liší. Jednalo se o případ, kdy cizinec – stejně jako žalobce – tvrdil, že jej policie zrazovala od toho, aby se nechal v řízení zastoupit s příslibem rychlejšího průběhu řízení s příznivějším výsledkem a ten v důsledku této manipulace právní zastoupení odmítl. V oné věci však byly zjištěny podstatné indicie poukazující na možný protiprávní postup policie. Cizincova advokátka totiž přišla na příslušné policejní oddělení vybavena plnou mocí, dosud však cizincem nepodepsanou, a žádala, aby se s ním mohla setkat. To jí policie neumožnila a pouze cizinci předala její písemný vzkaz, na který žalobce písemně odpověděl, že právní zastoupení odmítá. Advokátka podala stížnost a cizinec po svém propuštění vyhledal tutěž advokátní kancelář a zastoupit se nechal. Následně uplatněná tvrzení cizince o tom, že právní zastoupení odmítl jen v důsledku manipulace ze strany policie, pak jen zapadla do správním spisem podloženého celkového obrazu extrémní nevstřícnosti policie (v podobě neumožnění ani krátkého rozhovoru cizince s přítomnou advokátkou, po němž by případně mohl právní pomoc odmítnout skutečně kvalifikovaně).
10. V nyní posuzované věci soud žádné podobné indicie o tom, že by správní orgán I. stupně porušil žalobcova procesní práva, nebo jejich realizaci záměrně sabotoval, ve správním spisu neshledal. Jedinou nestandardní okolností v tomto směru je převoz žalobce z K. do P., který byl podle žalobce zcela zbytečný a podle žalované naopak odůvodněný zrychlením řízení převozem žalobce na aktuálně méně vytižené pracoviště. Ač hodinová cesta z K. do P. – nadto v poutech – pro žalobce jistě nebyla příjemná, srovnatelně nepříjemné by podle přesvědčení soudu mohlo být i mnohahodinové čekání na provedení úkonů správního řízení v K.. Není ovšem úkolem soudu hodnotit logistiku správního orgánu I. stupně. Důležité je, že žalobce netvrdil a ze správního spisu se to ani nejeví, že byla eskorta provedena s cílem žalobci znemožnit realizaci jeho procesních práv. Pokud by například byl žalobce záměrně převezen do P., zatímco jeho zástupce by čekal v K. a domáhal se setkání s ním, pak by šlo o situaci srovnatelnou s případem řešeným Nejvyšším správním soudem v rozsudku ze dne 4. 7. 2018, č. j. 4 Azs 135/2018-46, na něž se žalobce odvolává. Tak tomu však nebylo.
11. Žalobce má pravdu v tom, že cizinec, zpravidla neznalý jazyka (byť žalobce uvedl, že češtinu ovládá, nejde o jeho mateřštinu) a zdejšího právního prostředí je ve správním řízení v obtížném až zranitelném postavení, a tím spíše je důležité, aby správní orgán pečlivě dbal o jeho procesní i jiná práva. To však neznamená, že by takový cizinec byl zcela bezmocný a nezbyvalo mu než se bez odporu podrobit všemu, co po něm správní orgán žádá, byť by to bylo nezákonné. Pokud měl žalobce nějaké výhrady ke smyslu či průběhu své eskorty do P., k užití pout, k neformálním sdělením učiněným příslušníky policie, k nepřítomnosti

právního zástupce, k nesrozumitelnosti formulářových poučení a podobně, měl to dát najevo, a to včas a procesně relevantním způsobem. Žalobce mohl odepřít podpis procesních poučení, pokud jim neporozuměl, či odepřít podpis protokolu, pokud s jeho obsahem nesouhlasil. Dále mohl své výhrady uvést do protokolu, k čemuž dostal prostor v poslední otázce položené správním orgánem I. stupně „*Chcete ve svém vyjádření něco změnit nebo doplnit? Žádáte doplnění Vaší výpovědi, nebo chcete uvést nějaké další skutečnosti k předmětné věci?*“. Pokud by něco z toho učinil, zanechal by ve správním spisu možnou indicii, která by v dalších fázích správního řízení nebo v řízení před soudem dala reálný podklad jeho tvrzením. Jelikož však žalobce nic z toho neučinil, pak jeho zpětně uplatněné výhrady nepůsobí věrohodně. Žalovaná tudíž nepochybila, pokud se s žalobcovými odvolacími námitkami vypořádala pouze odkazem na správní spis

12. To platí i o námitce, že žalobce nebyl před konáním výsledku řádně poučen o svých procesních právech. Ze správního spisu totiž vyplývá pravý opak. Žalobce byl o svých procesních právech poučen jednak při zahájení řízení, jednak bezprostředně před výsledkem. Oznámení o zahájení řízení příslušná procesní poučení obsahuje a žalobce jej podepsal, v protokolu jsou obsažena procesní poučení ve vztahu k výsledku a žalobce prohlásil a podpisem potvrdil, že poučení porozuměl. Nelze samozřejmě vyloučit, že poučení bylo pouze formální, např. proto, že je správní orgán I. stupně je žalobci blíže nevysvětlil (pouze mu „předal papír“), nebo že žalobce poučení do detailu neporozuměl. To však na věci nic nemění. Za situace, kdy žalobce v průběhu výsledku nic takového nenamítl a naopak výslovně uvedl, že poučen byl a poučení porozuměl, neshledal soud tuto námitku důvodnou.
13. Totéž platí i o námitce, že policisté během eskorty na žalobce vyvíjeli slovní nátlak, aby se výsledku podrobil a nežádal právní pomoc. Ani zde nelze vyloučit, že v průběhu eskorty proběhl neformální rozhovor policistů s žalobcem, v jehož průběhu se žalobci dostalo různých „dobře míněných rad“, z nichž některé mohly být i v rozporu se zákonem a které mohl žalobce s ohledem na svou situaci vnímat jako nátlak. I zde však platí, že se proti tomu měl vymezit včas, přičemž se opět nabízela možnost uvést je do protokolu. To však žalobce neučinil a naopak do protokolu uvedl, že na přítomnosti právního zástupce netrvá, což také stvrdil podpisem. Zpětně nelze tvrzení o nátlaku ověřit. Námitka je nedůvodná.
14. Konečně za klíčovou považuje soud tu okolnost, že žalobce, byť namítá nepoužitelnost protokolu o jeho výsledku v důsledku pochybení či nezákonného postupu správního orgánu I. stupně, k nimž mělo dojít v průběhu jeho zajištění, eskorty a výsledku, tak ani netvrdí, že by skutečnosti zachycené v protokolu, jež během výsledku uvedl, byly nepravdivé nebo že něco podstatného pro věc během výsledku neuvedl (či nemohl uvést). Není tak zřejmé, jak se měl údajný nátlak, jemuž měl být žalobce podroben, odrazit v jeho výpovědi, jež byla rozhodujícím podkladem při rozhodování správních orgánů. Jinými slovy, žalobce, a to ani v průběhu správního řízení, nikterak nezpochybnil skutkový stav, z něhož správní orgány při svém rozhodování vycházely. Za této situace nelze než konstatovat, že by ani hypotetické pochybení správního orgánu I. stupně nemohlo mít za následek nezákonnost rozhodnutí ve věci samé.
15. Soud uzavírá, že žalobní námitky ve vztahu k prvému z napadených rozhodnutí jsou nedůvodné

16. Ve vztahu k druhému z napadených rozhodnutí žalobce žádný žalobní bod neuplatnil. Jelikož první z napadených rozhodnutí obstálo v přezkumu zákonnosti, nemohl vzniknout ani důvod nezákonnosti druhého napadeného rozhodnutí.
17. Vzhledem k tomu, že žalobní body jsou nedůvodné a soud nezjistil žádnou vadu, k níž by byl povinen přihlédnout i bez námítky, zamítl žalobu jako nedůvodnou (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).
18. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce nebyl v řízení úspěšný, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Procesně úspěšné žalované soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, neboť jí v řízení nevznikly žádné náklady převyšující náklady na běžnou administrativní činnost.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 19. října 2020

Mgr. Jan Čížek, v. r.
soudce